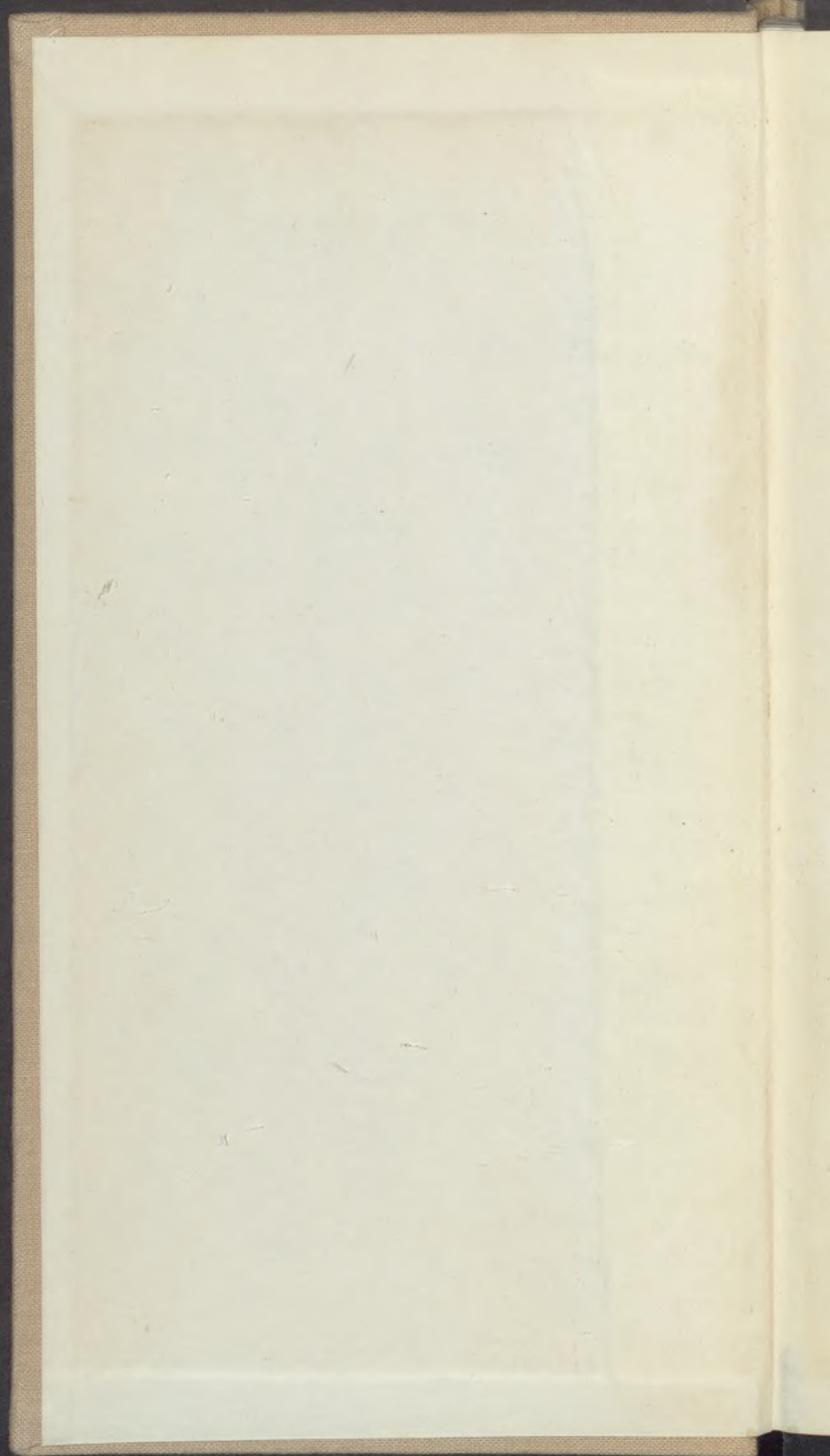
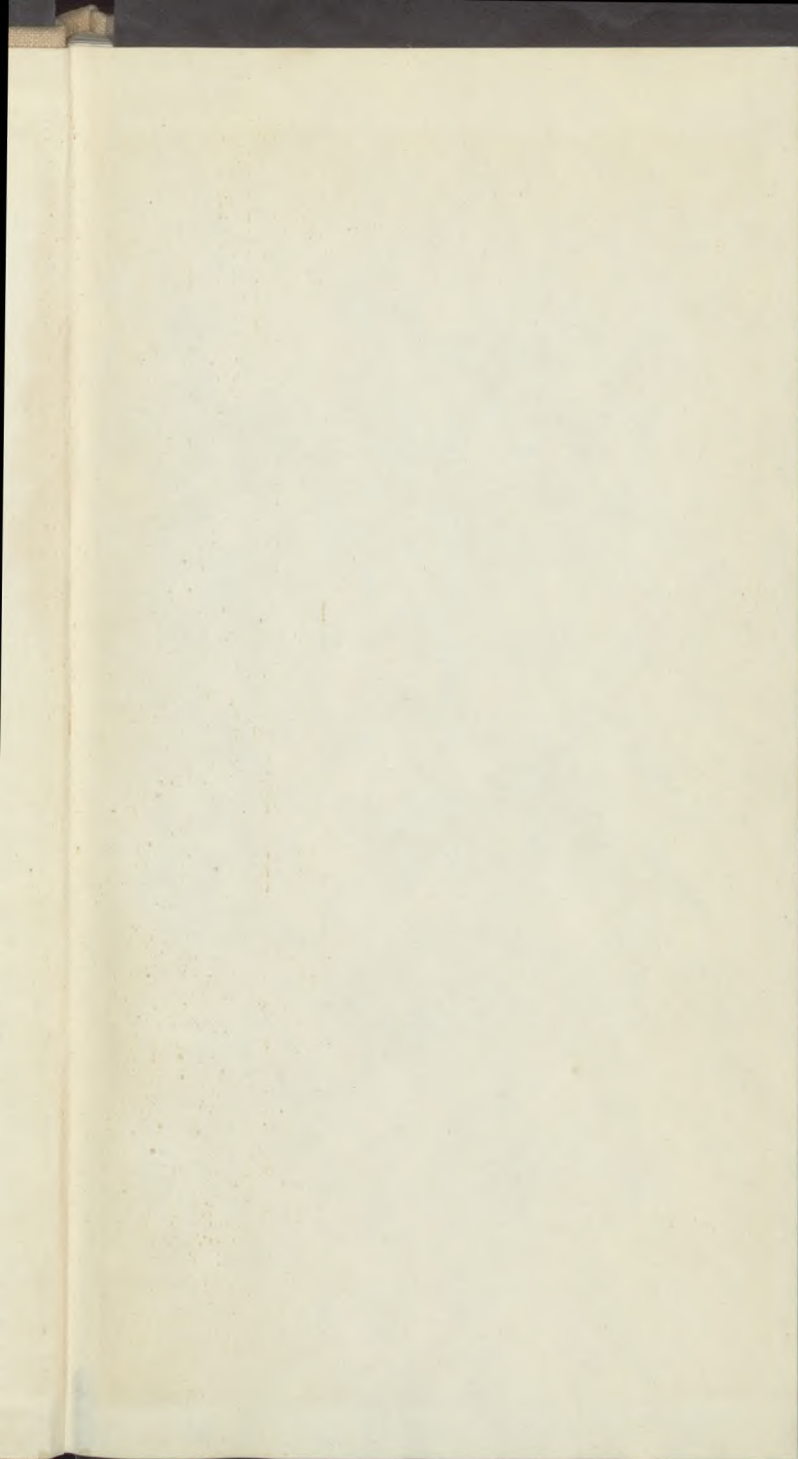

MB

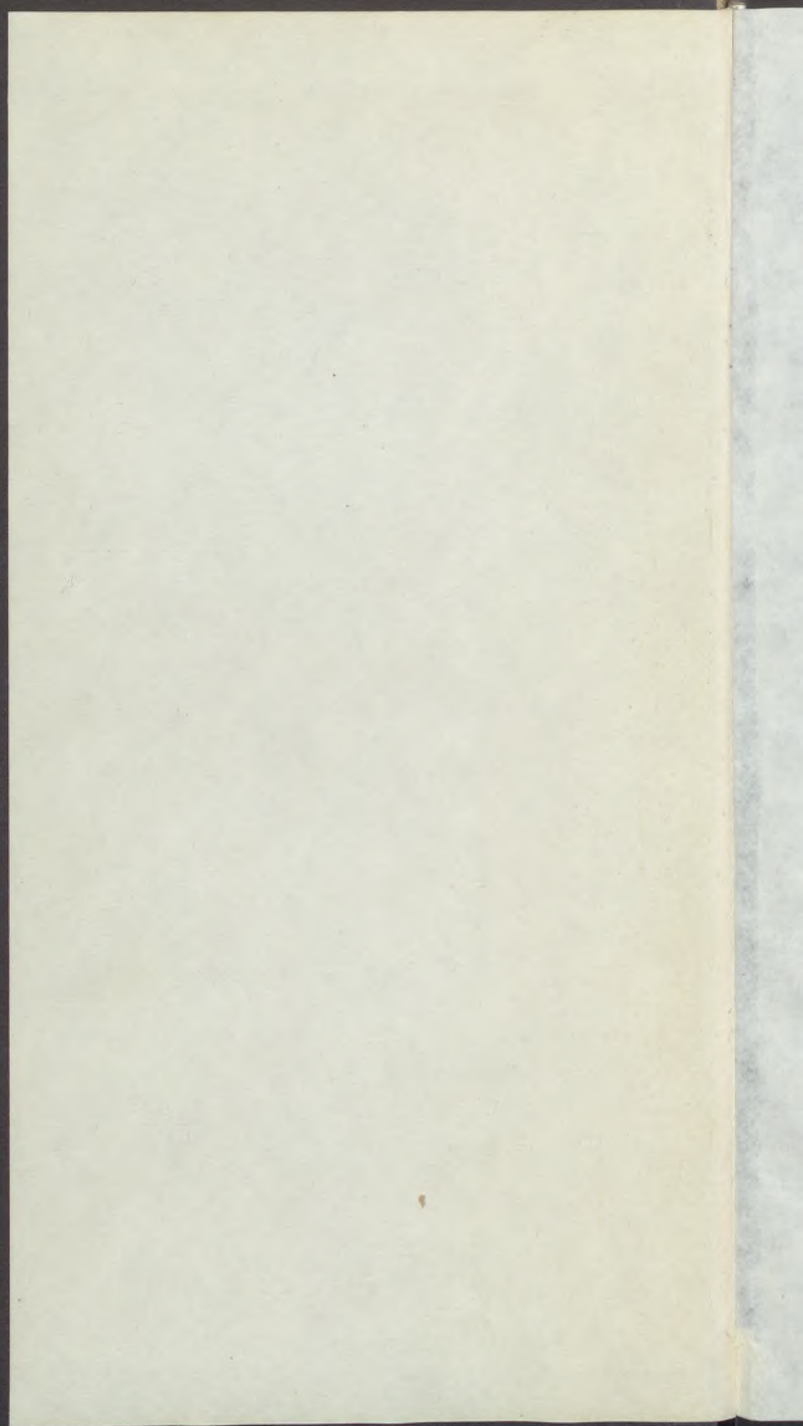
74319

Éjféli pályaudvar

Péntek Imre
Éjjéli pályaudvar

THE
LIBRARY

PÉNTEK IMRE

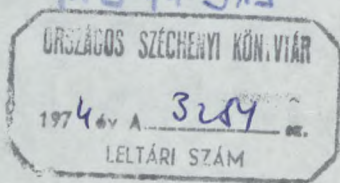
Éjféli pályaudvar

MAGVETŐ KIADÓ
BUDAPEST

MB 74 3/9

Kitépett naptárlap

21101. 199. 112

KITÉPETT NAPTÁRLAP

A folyó mellére köd bújik,
mintha fázna . . .
Sás-élek vágnak vatta-húsába.
Egyik part a másikra mordul,
pusztulni könnyű lett.
A kökénybokrok
merev ujjal
dugdossák fanyar gömbjeiket.
Egy elkésett méh
késő virágra száll,
s dűnnyögve illan el;
sárga folt potrohán.
Eső szivárog,
nedvek erjedzenek,
a szántás
megágyaz a hidegnek.
Varjak libegnek,
egy-egy buckára szállnak;
roppannak csőrükben a fémes bogárhátak.
Homállyal árad el a rét.
Mélyében rejtekek, lyukak;
a humusz-meleg lüktetés
csírákat dajkál, bábokat.
Csomókban menekül a fű,
nincs kedve hajlongani,

sörényébe kapaszkodnak
a szél lovasai;
egyikük leszáll,
szakadt újságokat forgat:
csákót csinál a holdnak.
Lila cicomák megdőfve fénnel;
vivőér-csordulás a peremre ér el . . .
Lecsukódó szembe ki lát?
Zörren az ősz: rozsdált fekhelyünk,
mint dróttal kitömött szalmazsák.

LOPAKODÓ ÉJ

Macskákkal lopakszik az éj,
már itt van az udvarunkban.
Kerítésben őrt áll a lécz,
gyanakszik föltűzött szuronnyal.

Az ágyások közt riadalom.
Mélyebbre bújik a répa.
Levelei nyúlfülek;
hallgatózásuk hasadéka.

A készülődés mind álmosabb.
Töprengve túr a vakond.
Odaönt pók, a hold szálad,
beragyogja az égi plafont.

AZ ŐSZ ÁRNYÉKAI

Árnyékai a nyugtalan ősznek
üres réteken kergetőznek.
Az udvar végén sárga bohócok
rázzák a rozsdás kerítésdrótot.

Pókhálóból csillogó fátyol
ring a törékeny szilvafákon.
Levélíz, a fekete-nedves
hernyószájban mind keserűbb lesz.

A kútkáván homályló vödör
mintha rettegne valamitől.
Egy sárga szempár fölfelé néz.
A mohás mélyben békatűnődés.

KUTYÁK, MACSKÁK ÉS SZEPLŐS LÁNYOK

Kutyák, macskák barátja és
szeplős lányok szeretője,
lábad szánakozva lép a
roskadozó zsúptetőkre.

Öklök a fán, akár az almák,
fenyegetnek a lomb közül.
Estetájt a kergetőzés
harmatos füvekre dül.

A dombokon, hol púpra púp nőtt,
bukfencet hány az alkonyat.
Az éjszaka fekete kazla
talán téged is befogad.

ÉJFÉLI PÁLYAUDVAR

Ő utazó
iránytűdön
fordított égtájak veszekednek
menetrended égő lapjain
hamuvá porlad érkezés indulás
te mégis pakolássz
lyukas bőröndbe csukd a szelet
csomagold össze félelmeidet
útravalóul
szemaforok szemeznek veled
piros kacsintással
a sebesség által megerőszakolt
elektronikus menyasszonyok
acél siratókórusa kísér
a pályaudvar éjféiben áll
a vágányok kuszák
mint fekete papírra hullajtott hajszálok
váltók csattognak
hangosbemondók recsegnek
az első vágányon álló szerelvény
csak előre megváltott helyjeggyel vehető igénybe
néhányan lemaradnak
ez nem az ő járatuk
nem nekik indították
föl sem engednék őket
a kényelmes utazás érdekében
a kalauzok

pontosan betartják a szabályzatot
az ő vicinálisuk valahol
egy mellékvágányon vesztegel
muzeális mozdony fűjtat előtte
ha feljutnak rá
az lesz a siker
te is várj itt
állj sorba a kassza előtt
idd a hozzádhajított fröccsöt féldecit
meséld el történeted ahogy illik
egyszer egy vidéki állomáson
kezdődött
az újságok betű-légyzümmögésétől kábultan
a keresztretjvények keresztkérdéseire fölfeszülve
egy szék a tiéd
s a pirostetejű asztalra
a többi fej közé
lebukhat fejed
feldübörög a Diesel-mozdony
az ütköző pofák egymásba csattannak
a váróterem búcsúmorájában
összetörik néhány pohár
ilyenmi gyakran megesik
üvegholmikkal
távolodóban
valaki integet
ököllel?
szelíd ujjal?
szökésben a jövő ígéretével

UDVAR

Borzong a vén tyúk, hull a tolla,
reszkető lábán alig állhat.
Hátán kakasunk. Lovagolva
gajdol szerelmet udvarának.

Sárga szemekkel néz a többi,
kaparászgat alig figyelve.
Egy jércének kazal fölötti
magasságokba száll a lelke.

Egy ostoba a kerítéshez
tántorog, kinéz a résen.
Elképzeli a szerencsétlen
a kinti élet más, egészen.

Kertsarokban szilvafácska
rejtegeti a nagy nyugalmat.
Fonnyadó tök kettévágva
hangtalan szájjal jajgat, jajgat.

Mielőtt még észrevennék,
hatalmasan belép a gazda,
elviszi valaki testét
vérben ázva, megkopasztva.

VÁZLATOK

Házak vattába csomagolva.
Izzadnak az ablakok.
Férfi a bakancsán babrál.
Bohóc fák, búcsúelőadás.
Két náthás rózsza az orrát fújja.
S mindez mintha már lett volna.

*

Ó, te kinyuvasztott paradicsom!
Ó, te bokrétázott bazsalikom!
Hímezni-hámozni jobb?
Ez titok.

Lángokban áll . . . mi? Esőcsatorna!
Orrában hervadt virslis torma.
Csíkos zokni-állomás.
Ő hibás.

*

Hangtalan csillagzik szavam,
mint buborék a víz alatt,
ha eldőlt már, hogy nincs tovább,
s fuldokló szájból fölszakad.

Egy szín, mely folyton elfakul,
hiába üldözi a szem,
a ragyogásból megszökött,
és soha el nem érhetem.

Mégis tábornok almafa,
mellén a szirom-rendjelek,
becsörtet hozzám éjszaka,
szemrehányóan tiszteleg.

*

Az ablakon benéz a rét,
esőtől csapzott homloka.
Kezében üres csigahéj,
lilán derengő orgona.

TE MEG ÉN

Fölkúszok rád, mint karóra a bab,
így leszek nálad magasabb.

Míg a derekadig érek,
féreg-ujjal falom tiszta bőrod.

Míg a csípőd porcelán ágát
bélelem, nincs bennem semmi kívánság.

Melled dombjait elfoglalom,
elcsitulok a nyugalmadon.

S bár utam régen kijelölted,
kapaszkodom még egyre följebb.

Vállad ívén túl tekintetem
csavarogni is elengedem.

Kacs-kezemmel az űrt pofozva
visszahajlok szép termetedre.

Megérintlek; ezen az áron
kivirágzik kíváncsiságom.

Nyúlok megint, tagadva törvényt,
engem vigyázó szemed zöldjét.

Nyúlok újra, térek vissza hozzád,
földbevert karóm, te édes konokság.

Mert karó vagy, s én gyenge növényed,
hát ne engedd, hogy elhagyhassalak téged.

KIS DAL

Hogy ver a szívem: bim-bam,
fekszel a karjaimban,
hogy ver a szíved, bim-bam,
fekszem a karjaidban.

Ne legyen soha más, mint
ruhátlan éjszakáink;
csillapíthatatlan
verje a szívünk: bim-bam.

NAGYPAPA-KÉPEM

Éveimet molyok kirágták,
lyukas lett minden kívánság.
Nem tudja senki, mire ébred,
aszkrétából vacogó kéjenc.

Az életet, frigid szeretőmet,
ölelem, de éjjel főleg.
Hajnal felé, félig ébren,
tagadom, hogy hozzáértem.

Hányódnék is, le vagyok kötve.
Lesem, hogy csurran a csöppje.
Ha feleségem bablevest talál,
vitatkozom a merőkanállal.

Naponta falhatok jóllakásig,
hogy a fogam is belevásik.
A számból acélfog villog.
Rágódni mindig van indok.

Előre futok negyven évet,
szobából kilopom nagypapa-képem,
s álnokságom nem várt jutalma:
unokák üldöznek vissza a falra.

BALESETI JEGYZŐKÖNYV
EGY GONDNOKNŐ
HALÁLÁRÓL

Retkek, hagymák,
piaci pletykák közt
a legújabb primőr halálhíred volt.
Ott terítették ki
a betonstand sáros kőplatóján
hagymák és krumplik társaként.
Hajadban zeller, sárgarépa,
saláta zöldje, árvácska tövek hulladéka.

*

Mint ócska krimiben
siklott veled a csónak,
unalmas a lemez,
mindig véletlenül
veszítjük el a jókat.
Tanúk: az ég, képeslap-fodor felhők,
távoli lombok, hőségben is didergők,
örök hallgatagok,
hiába öklendezik a csendet,
egyszer majd mégis mindent
el kell mondaniok.

*

Mikor fejed felett
lángolt a nap haragja,
eszedbe jutott-e,
miért maradtál így magadra?

A felszín üveg közönyét
bezúzó szabdalt kezed után
világunk utolsó látszataként
nyúlt-e valaki egyáltalán?

Hangtalan merültél,
zöld arccal, mint a víz,
ebben a töredék pillanatban
gyűlöltél-e valakit?

*

Mondd, mi hiányzott neked,
milyen megadhatatlan,
amiért elhagytál mindent?
– nézünk utánad megzavartan.

Mondd, amiért ámitottuk
magunkat oly sokáig,
remény-rongyokkal tömve ki
a bizonytalanság éjszakáit.

Kiszolgáltatva lenni annak,
aki pimaszul élve maradt –
miért akartuk tőled
elcsalni a halálodat?

*

Püffedten szöktél, szeretőd
hízeltetését elunva,
s ami a vízen fenn lebeg,
csak bomló és rémes hullá.

A csáklya körme durván beléd kap,
felszakad lasztex fürdőruhád,
a rádzuhogó fűz alatt
játszol te Hamlet nélkül is
szemérmetlen Oféliát.

Emlékezik, zajong a tó,
hullám-testtel simul öledbe,
mert aki egyszer megszeretett,
nem is tudja, hogyan feledje.

*

Íme a gondnoki iroda,
gondtalan szívvel tolláskodnak,
föl sem tűnik már senkinek,
téged innen csúnyán kiloptak.

Egyetlen téves megrendelésed
föladtad, megjött, nem is késett.

Levelek fordulnak meglepetten,
rajtuk: a címzett ismeretlen.

Stimmel az összeg, mégis hibás
valamiképp az összeadás.

A könyvelés minden rovatából
egyes-egyedül te hiányzol.

Csúszkál a fiók, az asztal forog,
leomlanak a számoszlopok.

S ha minden szorzást elvégzünk újra,
a végeredmény: kifacsart nulla.

S amibe gyászunk belecsorbul,
bár így is mire kötelez;
hogyan voltál, oly természetes volt,
nem vagy, ez is természetes.

Dünnyögö

Дневного

ÖNÉRZET

Engem nem protezsáltak sem itt, sem ott,
nem írtak érdekemben ajánlott levelet,
nem szóltak át telefonon senkinek,
nyájas íróasztalok sem társalogtak miattam,
jeles személyiség sem jött hozzám hívatlan,
a fönti rokonok sem intézték dolgomat,
nem nyílt nekem soha sem mellék-, sem pótrovat;
joggal tölthet el a csökönyös büszkeség:
saját erőmből váltam senkivé.

DÜNNYÖGŐ

Kibámulok az esti útra
a szakadt függönyök mögül;
kerékpáros árnyék suhan,
csikorog a villaszár.

Kapuk. Gondosan becsukva.
Elment már, aki becsukta.
Csak a kavicsok tudják,
valaki járt erre.

Torzul lassanként a kép;
összemosódnak a kertek, a házak az éggel:
egy fénykép rossz negatívja . . .

Mintha süllyedne valahova
szobánk, az éj koloncaként . . .
S én dünnögök, akár egy csonka légy.

IDILL

„napot”! – köszön a ronda bérház,
és megemeli a tetőt.
Szeméből kilóg egy vénlány,
ki még horgolt az előbb.

Csipketerítőn kis kutyuska,
herendi porcelánból,
a táncosnőnek nincsen nyugta,
folyton ugrál, viháncol.

A házmester harmonikázik,
ahogy gőzősen szokás,
hajókáznak nénik, bácsik,
mint szemben a zokogás.

KISVÁROSOM

Oly nehéz megszeretni
a kihízott képű embereket,
az örökös praktikummal pepecslőket,
az igyekvőket és elterülőket,
a mindig gondosan visszaköszönőket . . .
És keresni, keresni egy ismerőst,
a pult mögött, a kocsi alatt,
az első legfontosabb emeleten,
hol a titkárnők súgnak-búgnak;
protekciós dísz-sírhelyet
a Temetkezési Vállalatnál.
Az ismerősöké ez a világ,
s jaj annak, aki nem az!
Pedig lakik itt fuvolaművész is
– címe bent a telefonkönyvben –
az új lakótelep erkélyrengetegében
fujkál egy bűvös dallamot,
de a jóllakott patkányok
elvesztették muzikalitásukat.
Valahol itt járok én is,
mint egy dilinkós,
táskámban könyvek,
Drobnyickij: A szellemi értékek világa.

NAGY FELADAT

Ostoba jósek! Nem pusztulhat még a világ el!
Nagy feladat vár rád, baljós emberiség.
Alkoss krumplinyomót, okosabbat a régi típusnál,
aztán nem bánom, jöjj te, beteljesülés.

P Á N I K

Biciklikerék-surranás
bokaficamon, hasfokon;
májgaluskában nagy pofon,
végbélgumókon tiszta gáz.

Lócitromot gyűjt uzsorás,
s ha elkészül a bűztorony,
tombolni kezd a vak porond;
a helyzet úgyszólván blamázs!

Szeresd a méla krokodilt,
ki a gázgyárban orgonál:
– csudásan zúg a Bach-korál!

Hiába zabálsz kromicint,
nem fog szeretni Szent Teréz,
fejed is marad ortopéd.

H Á T S Ó   T R A K T U S

Az égen borús ragyogás.
Valami földöntúli sárga
fényben pompázik a ház,
önmagát szinte megutálva.

Hátsó traktusban összehívják
az ablakok értekezletét.
Négy emelet készít listát:
kinek kell betörni még?

Szavaz az első emelet,
a második, a harmadik . . .
Ropogó üvegcserepek
vájják a földbe karmaik.

Ó, aki vakon született!
Egy ablak itt befalazva
nem sejti, hogy vaksága szebb,
mint a fény a kék magasban.

LOGIKAI KUTATÁSOK

Ez volt az az idő, mikor
nem tudtam semmit kitalálni.
Rapszódikus természetem
logikai formákat öltött.

Axiómákkal hergelődtem,
traduktív következtetésem
végén diszjunktív szillogizmus:
egy végtelen vagy vagy vagy vagy . . .

Indukcióból fekete hattyú,
dedukcióból előbújt Cajus,
a hattyút fasírttá analizálta
cukorborsó főzelékkel.

Hipotézisem roncsaiból
a valóság varangyaként kimászott,
karmos lábbal, port paskolva,
kapaszkodott föl a dombra.

Élni, bizony a legfőbb csapda,
amibe én is beleestem.
Mióta lesett rám, míg egyszer
kószáló létem összekapta.

Vergődök, önmagam tagadva,
ölelésektől megsebzetten,
csodálkozni sincsen kedvem
erre a néhány pillanatra.

Ha visszatérek majd oda,
ahonnét el sem jöttem régen,
elillanok, akár a résen

gőz vagy pára cinkosa,
megszűnik minden tévedésem;
üres lesz tőlem a szoba.

MEGBOLONDULÁSIG

Megbolondulásig hű
a tűzoltó-laktanyához:
Fejemben egyen-tetű
fogkefém is szabályos.

Muskátli virágzott éjjel
fölfordult sisakomban,
petróleumos lével
apró lángjait locsoltam . . .

Irgalom nélkül tengők
gyújtani érünk vágyat,
izzó alkonyi felhők
vörös kocsinkra várnak.

ANTROPOMORFIZMUS

Miért kopog a harkály
elhagyott benzintartály
rozsdás bádofalán?
Honnan csapódik ünnepélyes
rigók déli füttyjeléhez
imbolygó gőzkazán?

Áttetsző üvegfatörzsek
elhullatják a zöldet:
águkon kék a hajtás.
A mű-bozótban mű rókák
unják a xilon parókat,
akár Borbolya kartárs.

Piros szemű ijedt egér
hasában szerkezet zenél;
mintha lassan lejárna . . .
A kartonbokrok között bájos
vén kakukkóra szálldos,
rá se ránt a világra.

Hernyók, ha éppen nincs ebéd,
rágják a Tiptop fogkefét
éhes borotvaecsetként,
éjjel ellepik a tisztást
cipőfűző-giliszták;
másznak régi ereklyén . . .

Lágy habszivacsba ázott
színjátzó vizű források:
vegyiüzem hulladéka.
S a festett kulisza-égen
átnyúl egy kéz merészen,
tenyerén angyali béka.

DOMINO

télvégem van aranykori
lelet műsortalan mozi
fotóin mellek összepréselt
ágyúért síró lövedékek

hangutánzó szavam el –
akad egy-két haver
szalasztott házmesteri
állás járdahó veri

a félkiló- elég kenyérpult
a pénztárgépbe zeném hullt
azóta néma dallamai
az életemet bevallani

csatornazaj kegyetlen kórus
tócsákon járó vacogó busz
kiteríteni az esővíz
örökké nedves lepedőit

virágüzleti liliom vagy
nékem mezítelen szombat
este neon-szemű követ
kulcslyukon át köldöködet

százaz izzóm tavaszi csöppöm
tagadnám hogy kölyköd a kölyköm
belépek diavetítéskor
a redőny mögött puha sötét forr

Dr. Doolittle majomparádén
szemüveges bolond akár én
nyugszom hűvös kamra-huzat
cibálja házikabátomat

Fekete sügér

Forster's singer

HIVATAL

Az ajtókon fehér festék.
A kilincset is bekenték.
Álmatlan üres folyosok
zuhogják a takarodót.

Áporodott villanykörték
figyelik a legyek röptét.
Egyikük sóhajt: istenem,
elfoglalták a díszhelyem.

Képek rejtik a falakat.
Plafonról mész eső szakad.
Az ablakon odapingált
állapotos anyacsimpánz.

Kulcslyukból kinőtt fülek
hallgatóznak, de mind süket.
Titkolózni oly nehéz
előtted, kettős könyvelés.

Végül, íme a fölény
hintázik az ujjak bögyén.
Pörgetik a kulcsokat,
de ez sem jelent túl sokat.

A NAGY HADMŰVELET ELŐKÉSZÜLETEI

időzített bolondgombák
ólomfejük leplombált
a páncéldombokon
acélvirágcsokor

égre pillantó vaksi szem
huzagolt csöví félelem
pitypangok desszant százada
a rét fölött lebeg tova

fagylaltos kocsikból hadtáp
gázmaszkos képű macskák
költöző fecske-felhő
jelzi a radarernyő

veri az eső sorozat
a bonbonos dobozokat
paraplés különítmény
indul sétára büszkén

pizsamás tábornok
hangtompítóval horkol
reggeli kakaóját
légiveszélytől óvják

a vezérkari főnök
iránytű nélkül ödög
unalmában mit tehet
mellére tűz egy rendjelet

valamennyi közlegény
borjújában krémeslepény
várják teljes harci díszben
hogy a gyászpincér terítsen

EBÉDROHAM

Lábos fődője gőzkalap,
alatta fortyogás dagad,
s udvariasan rádköszön,
míg táncolsz a konyhakövön.

Fazékban kakas kukorékol,
taraja elfőtt, hangja vékony,
lábáról vitéz sarkantyúja
a szemétdomb szemét kirúgja.

Polcra űzött tányérokon
opálfényű zsiros mosoly.
Indulatuk szépen kérlel,
s szemközt köpnek pörkölt-lével.

Kanállal kergetem a sót.
Pofám ábrándos gőzbe lóg.
Együtt főlünk. A marharépa
levesemnek otromba tréfa.

A habzsolás még hátra van.
Bélrendszerem már nyugtalan.
Legyen csak gyomrom teletömve,
füttyülök többi ösztönömre.

FEKETE SÜGÉR

miért

pucolok fekete sügért
egy nyárikonyhában
200 km-re feleségemtől kisfiamtól
régi Népszabadság oldalakon
hol nemrég paprikafűzér száradt
mellettem egy idegen nő
lebontott hajában pikkelyek csillámlanak
mintha bálba készülne
röhejes ahogy halaimmal buzgólkodik

miért

ácsorgok hivatalos színűre mázolt
ajtók előtt míg hónaljiszőreim
verítékben áznak
s cipőmből a zoknibűz kicsap
bizonytalan ígéretekre bízva magam
ahogy egy munkanélkülihez illik

miért

kellett fennakadnom
egy pompás hadgyakorlaton
mely óramű pontossággal zajlott le
a végén hullottak a kitüntetések

ezeket gondolom
miközben pucolom a fekete sügért
esetleg meg tudná mondani valaki
miért

MEGTÉRÉS

Vádolhatók-e lábaim csalással?
Tévedésemhez mi közöm?
Falak mellén lángoló plakáthad
Odolt vonyítva üdvözöl.

Áruházak szeméremrésein belátni.
Konfekció-dús kirakatok
üvege előtt mezítelen
tekintetem vacog.

Újra a nagycsarnok kofái.
Halak nyálkába döglenek.
Ha akarom, megvehetem
a káposztáskövet.

A megállóban sebesültek.
Arcuk maszkja még eleven.
Mentőautók sem szirénáznak,
csak a túloldali lámpa,
mint vérbeborult szem – dereng.

Az utcán bábok imbolyognak.
Olyan hirtelen este lesz.
Neon-pupillák az emeletek kórusában,
s a rendőrök is párban járnak,
mint a szerelmesek.

KETTŐS TRAGÉDIA

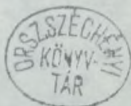
Nyulat hajszol a róka,
fogát már-már bevágja
a nyüsztő nyúl húsába.

Az éhségtől kicifrázva
harsog a róka ugatása,
félelemtől kicsipkézve
hallatszik a nyúl lihegése.

Bácsikám reggel óta
les rájuk a bozótban.
Mindegy, üldöző, menekvő,
felbukfencezik mind a kettő.

Háttér: ritkás erdőszéle,
mohától kéklő pázsit,
galócafej világít
egy tuskó mállatag tövében.

Fenyőkből gyantagyöngy pereg.
Földön sárgállnak tömbjei.
Szomjas virág hörpöli
a szétguruló vércseppeket.

LÉNYEK

Ez a faj, na és a többi is,
tulajdonságok, rengeteg adat,
elpusztul ez, amaz fönnmarad,
ennek családi ház, annak viszont csipisz.

Fejükön orr, fül, otromba dísz,
néhány nyílás, mely szűkül és dagad,
belül finom pép, zagyva gondolat,
egymásnak bókol igaz és hamis.

Az egész egy zsák, rajta kitüremlés
himbálózik, nem okvetlenül testrész,
mozgó vagy mozgatott,

rongyokba van bebugyolálva,
s bízik abban, hogy kitalálja
mért oly elhagyatott?

OTTHONRÓL ZAVAROS
KÖRÜLMÉNYEK KÖZT
TÁVOZOTT FIATAL FÉRJ
LEVELE A VÁROSBÓL

Görbelábúm, látod, micsoda állapot?
Te otthon ragadtál, én itt savanyodok:
koszos mozik, büfék, eszpresszók nyelnek el,
sehol egy ismerős, sehol egy jó haver.
Én itt a város fattya, kinek nincs senkiye,
s te hordós káposztát teszel el télire . . .

Nem így dumáltuk meg, amikor nekivágtam,
arról volt szó, szívi, jössz, egyszál ruhában,
azóta kutatom angyali kis pofádat,
mitől az itteni stricik is fejreállnak.
Vagy átvertél netán? Hogy megszabadulj tőlem,
küldtél a bús francha, méghezzá sietősen.
Áldom a csöpp eszed. Ki lett ez spekulálva.
A várost, hova értem, úgy hívják: Kopjledrága!
Folyton írod, indulsz. Viseljem jól magam.
Ám az időpont még mindig bizonytalan.
Majd jössz. Jó vicc. Mikor? Ha leesett a hó?
Ha elvásott otthon az új lóvakaró?
Hidd el, pirinyókám, téged annyira bírlak . . .
te meg egyre fújod, küldjem a tartásdíjat.
Hogy a gyerek így, úgy, új ruha kell, cipő,
apádék szerint is, a dolog feltűnő . . .
Mintha én lennék oka ennek a marhaságnak.
S ők vajon mit műveltek? Arra borítsunk fátylat?
Vén fuvaros apád már most elégedetten
dörzsöli a kezét, amért olajra léptem.

Gondolom, miket mond! Éjjel-nappal csépel.
Eláthatja magát a link szövegével.
Légy nyugodt, tudom, mi a polgári kötelességem,
elvégre férj vagyok, te meg a feleségem.
Ne fenyegezz azzal, ügyvédhez, pörre méész,
Na bumm, egy ítélet! ha ez neked elég?
Sohase tagadtam, hogy a gyerek enyém,
nem is tagadhatnám, meglátszik a fején.
Jó, jó elismerem, pár hónap elmaradt . . .
De mér? Félrerakok minden huncut vasat.
Gyűjtök egy kis lóvét, milyen jó lesz télre.
Ha van kedved hozzá, elutazhatsz érte.

*

Hogy míg együtt éltünk . . . Ugyan már hagyjuk ezt!
Fölraktad megint az átkozott lemezt.
Berúgtam néha-néha, föl is képeltelek, –
s te kire emelted a seprűnyelet?
De aztán, ha sítottál, szemed könnyel tele,
a sós cseppet a szádról ki csókolgatta le?
Ki karolta vállad, ki ölelt, ki becézett?
Ki mondta dideregve: bújj hozzám, félek, félek.
Ficáncoló melleid addig idomítottam,
míg barna bimbójuk peckesen kipattant,
kombinéid pántjait nyúztam sietve rólad,
finoman megmotoztam rózsaszín bugyogódat,
nem dugtál el semmit, vámosodnak
minden titkodat önként megmutattad.
S feküdtél pucéran, majd megzabáltalak,
suttogtál kacéran: – Szeress, te szép alak.

*

A koszos albérletben azóta sincs nyugalmam.
Minden áthallatszik, hangosan vagy halkán.
A házinéni jön-megy, a házibácsi ásít,
nyúzzák a tévét késő éjszakáig.
Kószálok szerteszét. A pályaudvaron
ácsorgok a tömegben, lerobbant, rút barom,
címlapra fotózott, pózoló drága lányok
szeméből olvasok nem múlt árvaságot.
Az unalom elől egy hülye keresztretjtvény
rácsai mögé szöktetem az elmém,
töprengek piszkosul, két betű, római pénznem,
s hogy egyszer rámköszönsz, titokban azt remélem,
mintha te lennél az, bőrdökeket cipelve,
ugranék is rögtön a segítségedre,
jobban odanézek, még csak nem is hasonlít.
Ez az állapot, esküszöm, megbolondít.
Éjfélig kitartok, a várótermi padról,
rendőr vagy csavargó – mindegy, kivackol,
megyek haza . . . Délutános vagyok.
Dühömbe megrugdosom az esztergapadot.
Azt mondja a szaki, olajos váltótársam:
fogadni merne, valami nincs rendbe nálam.

...

És ha visszamennék?
El tudom képzelni, néznének, mint a kergék.
Morogna az öreg, kívánná a pokolba,
egyből kéne neki a szódabikarbóna.
Anyád forró vizet főzne a sparhelten,
s rámloccsantja majd, ha el nem igyekszem.
Azért is megyek. Az első vonatra szállok.
Meglátogatom jóakaró családom.

Csak te örülj, nem érdekel a többi,
csak a szemed csillogjon rámköszönni.
Mi lesz utána? Ne törd a fejecskéd!
Senki sem veheti tőlünk el az estét.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1900

Zenon emlékére

London and the

DICSŐ NAPOK

Rántottleves-folttal szemüvegén
keresni fontos iratot;
négykézlábon furcsa tünetény
megkérdezi, hogy ki vagyok.

Arcon a gúny papírvékonyra vásott.
Alatta új a döbbenet.
A polcokon riasztó látomások
egy tömbbe fűzve fekszenek.

Egy napról lemállott a dátum.
Vajon melyik nap ez a nap?
A legnyomasztóbb rubrikából
hiányzik néhány törzs-adat.

Déltán 4-kor jutott eszébe,
elektrokardiográf
mutatja, kedvelt szívbetegsége
sem valódi, csak kitalált.

ALUDJ

a nap leáldozóban
lökajtásos morajló sóhaj
erezi a márvány
eget ki vigyáz ránk

aludj annyi fegyver őriz
lucsok az álmod csepegő víz
ás betöltetlen vermet
halálodnak félelmednek

A SZABADSÁG TAUTOLÓGIÁI

Ajtók és záruk sokfelől,
szédült kulcsként hiába forgok;
fogoly vagyok, de ki az őr,
ki lesz majd az, ki értem öl,
s köteleimből kioldoz.

*

Szökéseimbe zárt fegyenc
figyelve létem rácsain túl
állok csak, és ha indulok,
börtönöm is velem elindul.

*

Szabadságom a semmi őrzi,
mely kéken kifeszítve lüktet
fejünk felett, réges-régi
föloldozója minden bűnnek.

megfejtett titkosírás
mely sorsom magyarázza
utolsó esélyem te vagy
a megmaradásra

takargatom fűvel bozóttal
útjaimat
fúrok vakondokjáratokat
a föld alatt

finom orral szimatolják
mint a kutyák
el-eltűnő menekülő
lábam nyomát

jövőm partján köd nyújtózik
alaktalan
nélküled nem kezdhetem el
újra magam

még nem vagyok cövekként leütve
még futhatok
olyan mélyre eltemetve
mint a halott

víg rongyaimbaŋ lépem át
a küszöböt
felhasad a csipkefüggöny
hátam mögött

V Á D - D A L

Fejjel lefelé futkosok,
mint légy a foltos plafonon;
aki szemembe akar nézni,
annak érdemét tudom.

De onnét is, ahol vagyok,
felzeng bájos ítéletem:
Ne higgyetek a habverőnek,
bármilyen nagy habot kever.

Leghívebb csodálóim a
fehérköpenyes angyalok,
fülemmel Schubert harmonikázgat,
én, ahogy illik, jajgatok.

Az ápolástan tudomány,
mint a tényekből kiderül,
a torokfájós gumicső
borotvaségélyben részesül.

Takarékos a takaré, k,
fürdőszobája pléhlavór,
mindenki gyűjti szorgosan
az áldott tapasztalatot.

Ólom repül a levegőben,
szárnyak nélkül is oly sebes;
alul van, mi fölül lehetne,
de mi ebben az érdekes?

S akire mindez tartozik,
isten, e bamba dinnyecsősz,
hortyog, rá se füttyülve, hogy
hálósipkáján pók időz.

IFJÚSÁGOM EMLÉKMŰVE

Már a koszorút leakasztom
fülemről, elég a tréfa.
Minek ide a sok vacak rongy,
szeméttelepek hulladéka?

Eldobom ezt a koszorút, mely
virágtalan ócska drótváz,
Akinek itt nem jutott hely,
a dologhoz jó arcot vág.

Én kiszállok a kocsiból
ott, ahol nincs megálló,
a zörgő szerelvény ellohol,
jajgatva csattan át a váltó.

Az lesz ám a megérkezés,
ha magához ölel a talpfa!
Ünnepélyes lesz az egész,
döng tábori csinnadratta.

Uraim! A végső megoldás,
az egyetlen emberfölötti,
két sín magányát pompás
ívvel örökre összekötni.

Sugározatok gyászzenét
a rádióban hetekig,
és zokogjatok, hogyha két
hatalmas fülem temetik.

S Z Í V - H A N G

meg tudnám gyilkolni a logikádat
ebben az észvesztő lakáshiányban
születés utáni állomás
az elhagyott csecsemők otthona
éjjel kettőkör megnyomják a csengőt
kilép az ügyeletes anya
még köpnék is egyet utánad

a rendőrök arca ismerős
oly együgyű mint a forgalom
Deák Ferenc a haza bölcse
nyugszik sötét kőpamlagon
táskarádiók untatják egymást
a zacskón ABC-áruházak
ha sorban állsz a pénztárgép előtt
leblokkolják mennyit ér erőd

magamról-rólad így vallom ezt
lehet hogy kissé helytelenül
volt aki gyámügyi előadó lett
úrlapja mégis kitöltetlen
föllapozok egy telefonkönyvet
nem a legfrissebb kiadásút
addig keresem a nevedet míg
lassan az enyémre nem hasonlít

dél van enyhe november-vég
homokból akáctuskók merednek
úgy nézel te valaha keresztény
mintha büszke lennél szemüvegedre
magnószalag fut lepörögve
valaki felvette rá az ősz
most nem tud betelni morájával
hallgatja mint egy eszelős

ZENON EMLÉKÉRE

Ajtók csukódnak fémesen, nyílnak mások;
meddig tart hangyaboly kavargásod?
Minden ajtó mögött ugyanaz vár,
s te gyöngébb vagy szellőnyi fuvalomnál.

Mondd, hova futsz, mindig elérhetőbben;
mint megmeredt golyó a levegőben,
mely kifúrja önnön mozdulását,
s a lyukon gyöngyszemű nyugalom száll át . . .

Maradj meg így, félig elindulóban,
szökést mímelve, mégis földhöz kapaszkodóan,
akkor a messzeség fogad nyűgös fiának,
s partjaival együtt az éjszakába árad.

Örök asszonyiság

1844

A K E R T

gyomok lobognak mint a zászló
gyökéren férgek örvénylenek
kipukkadnak a zöld paradicsomok
paprika-orr csöpögteti nedveit
ásóm éle reccsen a földben
drótkerítés rozsdás árnyéka
gúnyolja lépéseimet

bogár csápját mereszti míg
arccal a rothadásba ér
hernyó araszol barna száron
de érzi október leheletét
én a földet lapozom
a vegetáció törvényeit látom
hajszálerekkel írva
minden kifordult ásónyomon

széttaposom ágyásaimat
újra fölászom életemet
kettévágott giliszta kétfelé
igyekszik s tudom beforr a seb
bábok lárvák peték
rejtőznek mozdulatlanul
magok falán dörömbölés
csíra a héjba belefúr

jó hogy figyelnek valahonnan
nekik szól nyugtalan mozdulatom
a füstölő gaz utolsót lobban
imbolygó csigák talpnyoma
késői fényben kanyarog

EMLÉKMŰ

Óráink régen együtt járnak:
eljön az időd, eljön időm,
s ha már rettegni sincs kitől
különös oltalom a vállad.

Megtalálsz és megtalállak.
Szökésemet nem őrzi őr,
figyel csak, s nem rám, messziről;
benne is, mint bennem alázat.

Testünk: két penge-ív feszül meg,
egymásba szakad, csillogva tüntet;
mintha szebb volna az egy-lét...

Emlékművét hiába óvja,
szétomlik e parázna forma:
marad a végső semlegesség.

VAN-E JOGUNK

pocsolyát kötni a gyermekek nyakába
agyunk almájában kukac-kongresszust leszavazni
taknyos ormányunkat lobogókba fújni
pucérságot szögezni a jólőtözöttek
válltömés-szívének

vezércikk-hálóingben aludni
vécéöblögetést szimfonikus zenekarra hangszerelni
fejest ugrani a húsdarálóba hogy fasírttá
nemesedjünk

bérletünkkel mankóra szállni
áttrombitázni a menny-huzaton
biciklivel rohanni a túrdőfrancba
kávédarálónk atom óvóhelynek álcázni
szemünket színes televíziónak
Miss Európából bájkonzervet gyártani
fehéregeret tenyésztetni az ágyúcsövekben
pénztárgépek blokkjait nulla-szemüvegen figyelni
reklám-tócsát nyálazni a kirakat előtt
papást-mamást játszani a dísztribün alatt
háztetőre költözni a plafon előtt
Kolumbuszt Amerikára térdeltetni
virágokat kiherélni
hugyoldák tájképeit levizelni
az ég arany köldökébe köpni
levesbe fojtani a daragaluskát
van-e jogunk
föltankolni a fürdőkádat lángfürdőt venni

van-e jogunk megbolondulni
ha egészen normálisak nem lehetünk
van-e jogunk
van-e jogunk

MINT A KOLDUS...

Mint a koldus, koldullak vissza,
filléreként is elfogadlak;
nyűgös gyermek, kit megtagadtak,
kérezkedem a karjaidba.

Rossz éveimmel elborítva
kinyílok rád, mint zúzott ablak –
adj vissza újra önmagamnak,
zárulj reám hús-vér kalitka.

Keresgéléseim kudarca!
Üres plakát mindegyik arca.
Valóságuk is oly valótlan.

Ha már nyüszíték a kintől,
s megállnom-élnem végleg nincs hol,
te buksz elém a fordulóban...

ÖRÖK ASSZONYISÁG

feleségem olyan házias
hogy lakályossá tenne egy koncentrációs tábort

a szögesdrótra lampionokat akasztana
az általa fölsikált barakkpadlóra
csizmában nem léphetne senki
pókhálóná az őrtornyokat
kinyitná az eget
a krematórium füstjét kiszellőztetné
a puskacsövekbe virágokat dugdosna
divatossá viselné a csíkos rabruhát
a szemétdombon lelhető krumplihéjból
nem mindennapi kaját hozna össze
s a szörnyű fapriccset
élete kockáztatása árán
csipketerítővel csúfolná meg
örökké tesz-vesz
nem minden érzék nélkül
albérletünket úgy helyrepofozta
hogy a tulaj alig ismert rá
aszongya nekem
a maga asszonykája megéri a pénzét
én mondom le a kalappal előtte uram

FELESÉGEMNEK

Halált is szültél, nemcsak életet;
szivárvány-húst, patakozó pusztulást.
A rádmosolygó szem csal – vigyázz,
leomló gyászodat ölelgeted.

Óvod, egyszerre kettőjüket;
ringatod az öledben talált
világra bukott apró moccanást,
míg álom fog el, édes szédület.

Te is onnan vagy, ha virágszol,
nyújtózol abból a hiányból,
mely fű mélyen hallgat itt . . .

Nézem, hogy jártok kézenfogva,
s ujjatok csokrát megoldja
mögöttetek egy harmadik . . .

Emberré válni

Emerson's Essay

JÓ ÉJSZAKÁT

Hallod-e a kollégiumi estét,
az épületben bolyongó, kongó zajokat,
a vad lépéseket az emeletek gyomrában,
az örökké nyughatatlan mozgalom
idétlen fickándozását?
Ajtók csapódnak, nyílnak nyikkanva,
a tépett zár szinte emberi nyelven jajdul.
Fülelj, otthontalanságod titkát beszéli.
Vízcsapok surrogása, kotyogás a csövekben,
loccsanások, bugyborgások,
ahogy vécé-kagyló, csempe üregébe
zúdul a víz;
korgások, fortyogások,
mintha egy lassított detonáció
kúszna fel a falakban;
ebbe van beágyazva agyad,
ezzel van átítatva,
ebből meríthet ki nem apadón.
De már tényleg itt az éj,
szordinóval, tompán érkezik egy-egy reccsenés,
vagy a szél vallatja a rosszul záró ablakot;
ügyeletes portyáján felkanyarog a huzat,
papírszemetet táncoltat,
mutatványával nem tud betelni.

Lélegzetük az emeletes ágyakról
röppen a kis szobák mennyezetére –
s 300 gyerek álma (színes szélesvásznú,
mint az imádott kalandfilmek)
vibrál a lecsukott szemhéjak alatt.

FIATAL KÖLTŐK, 1969

Nem nyomorgunk Párizsban, sem Bécsben,
nem kezdtük el bevágni az A betűnél
a Nagy Francia Szótárt,
a legalitásból vonultunk a közönybe,
nem fogtak perbe, nem ítélték el:
élünk – se jól, se rosszul:
verset írunk – se jól, se rosszul.
Ha ez valakit érdekel . . .

Nincs otthonom. Hát ne legyen!

A gond hiába hajszol –

köd markolász kilincsemen,

és nyithatatlan ajtóm.

Vesztem, mi veszteni való.

Történhetne-e szebben?

Későn kioldott villanó-

fény árad el szememben.

Az ég kegyetlen kékje les.

Szélnek tartom a hátam:

vigyen! Hé, aranyeres

világ, szaladj utánam!

SZOCIÁL-
PSZICHOPATOLÓGIAI
JEGYZETEK

Az ő szexuális normáik mások.

A lakástulajdonosoké.

Férfiaké és nőké egyaránt.

(Csak vigyázz, nehogy teoretikus alapon fejtss ki,
te, lakástalan. Ez lehet ténymegállapítás,
helyzetfelismerés, statisztikai mutató, egyéb

nem.

E jelenséget értelmezni nem vagy hivatott.)

Tehát: az én vágyam nem vágy.

Nem reális.

Az övék igen.

Valahol egész létemmel nem vagyok reális.

Az ő bujaságuk az én aszkézisem.

Éveken át.

Éveken, éveken át.

*

Ön jobbakat eszik, mint én.

Jobbakat iszik.

Ebből egyenesen következik,

hogy a gondolatai is értékesebbek.

(Kézét dörzsölve szokta mondani:

– Igen, kérem, a lét, a lét, az határozza meg a

tudatot . . .)

Mit mondjak? Az öltözéke finom szövetét
hasonlíttassam a magaméhoz? Fölösleges.

Önnek uram, több joga van az élethez,
mint nekem. (Szerénysége tiltja ezt így kimondani,
de legalább egyikünk legyen következetes.)
Lemondok az Ön javára mindenemről.
Vegye nyakába rossz esélyeim,
melyek egytől egyig rámtaláltak.
Ne felejtse el – nagy felelősség ez:
az örökösöm!

*

Nem merem végiggondolni ezt a szövevényt,
ami az életem.
Jobb a nemtudás. A részletek fél-világossága.
De az egész maradjon csak homályban.
Így vagyok. Így gyűjtöm föl a villanyt,
vallok szerelmet, kötöm cipőfűzőmet.
Így bólintok fél-igazságokra,
fél-emberekre.
Szinte kedélyes ez az alaktalanság.
Nem kötelez semmire.
Csak ne akarja az ember összerakni,
csak ne próbálja darabjaiból megérteni üzenetét.
Részeimmal vonatkozom e rész-világra.
Ez minden; nem több, s nem kevesebb.

Á L O M - T A N

Már az ajtóban kezdődött fals fogadtatásom;
német cipőmben a lépcső oldalán osontam fölfelé,
mikor suttogva szóltál ki a rács mögül
a konyhaablakon:

Te vagy?

Összerázkódtam, kissé szándékoltan is
(imádok megijedni, perverz egy szokás),
aztán egy hokedlin tértem magamhoz,
azaz csak tértem volna,
mert kérdéseid záporozni kezdtek.

– Ebédeltél? Kávét kérsz? Főtt kukoricát?

Elkábulva a fényes választéktól,
nekiestem egy harmonikusan komponált
gyümölcstál-csendéletnek,
s kiettem belőle a harmóniát.

(Pontosabban: a körtéket; fénylő héjuk,
bő levük volt; maradtak a szőröspofájú barackok,
szőlögerezd, melynek szemeit – úgy láttam –
jég csipkedte meg; de micsoda torz egyoldalúság
a korábbi állapothoz képest . . .)

S néztelek, néztem rebbenéseid,
mozdulatodban a zavart sietséget,
melynek célja nincs, csak lendülete;
köténykédet, amit a nadrág elé kötöttél,
blúzod nyílásába betévedt szemem,
a képzelet ragadt messzibbre is,
mikor leintettem magam, kudarcaim idézve;

szégyenük ma is bennem botorkál –
így hát csak néztelek.

– Milyen jó volna veled élni –
sajdultak sejtjeim látásodra,
de ez már nem volt komoly vád
sem önmagam, sem ellened,
csak visszhangtalan rezdülés,
felbukó sejtelem – s a keserédes
körték ízével nyeltem magamba
a régi rossz időket.

Adtál tányért is a csutkának.

Későbbi témánk: Freud álm-tana.

Meséltük újra álmainkat.

– Álmomban sokszor repültem én – kezdted el . . .

Hányszor jutottunk végül is ide,

hányszor meséltem azt neked,

hogymint zuhantam le.

De hallgasd ezt:

Egy fiú szeretett egy lányt

– kis mesés faluban történt mindez,

mintha egy ballada incselkedett volna velem –

a szülők a fiút nem szívlelhatték,

mindenki súgta-búgta . . .

Én egy tolókcocsiban ültem,

figyelve-élve másik önmagam;

s barátaim: egy kutya és egy macska

hozták hírül mindig az új fejleményeket.

A fiú eltűnt. Eltették láb alól –

bent volt a levegőben; a furcsa fák is

stilizált lombjukkal susorogták,

kérjükkel kilüktették.

Barátaim, kiknek nyakát két oldalt átöleltem,
szintén így vélekedtek.

Am föltűnt valaki; testvér, rokon vagy barát,
kezében puská, járt a dombokon,
a kerítések közé szorult utcácskákban,
s lőtt, s talált.

A templomtorony felé lebegő lepke
fehér pöttyökre szétesett;
a vadlibák véres tollal hulltak mind alá
a magasból.

En meg odamentem és kitekertem a nyakukat.
De egy bokor mögül – mielőtt kiálthattam volna,
pedig hogy feszítette torkomat a hang –
másik puskacső meredt ki,
haladt golyója vánszorogva,
szinte nyomot húzva a levegőben;
a zselatin-alakot keresztül fúrta,
megfordult, jött visszafelé,
végigkúszott a testben;
furakodását éreztem magamban,
s a rémülettől fölriadtam . . .

No, fejtsd meg ezt!

De hozzá sem mertél nyúlni.

– Anyám nagyon rosszul van, szegény.

Fekszik, azért suttogtam, hogy ne zavarjuk.

Ütött az ódon óra, megzendült harsány hangon.

– A zongoratanárnőmet meg kell köszöntenem.

Éppen névnapja van. Rozáliának hívják.

Idős asszony; tudod; nincsen senkije.

Nem most, később is lehet.

Már akkor futottam volna el, dühödten hagyva itt
tanárnőt, ódon órát, Ahmadulina verseit,

gyümölcs-csendéletet, főtt kukoricát,
semmitmondó arcodat – panaszkodtad te is,
mennyire nincs rajta semmi jellegzetes –
mely egykor kedves volt nekem;
s csak álltam, mint esélytelenségem emlékművénél,
s odahajítottam tövébe
néhány nosztalgikus koszorút.

LASSÚ IMA

él,
Felnőhetetlen gyermekek!
Látom, amint táncoltok apáitok
tenyerén,
s anyáitok kötőiből csipogtok kifelé
enni kérve . . .
Meddig akartok üldögni a szülői fészken?
Meddig tátog éhesen a szátok?
Mert múlnak az évek,
s csak a kiskorúság lesz egyre nyomasztóbb.
Mert nincs szavatok,
amit ők már ki nem mondtak volna.
S nem fogják elhullajtani hatalmukat,
hiába leskelődtek.
Ez a várakozás, életetek.
Koravének,
gügyögésben feledtek,
nadráglyukon kipisilni alig tudók,
– marathoni csecsemősírás veri fel éjszakátok.
Féltek.
Gyerekek s apák vagytok egyszerre,
anyaság nélküli anyák,
mert a csöppség is hamar kitanulja,
hova simuljon, hova bújjon . . .
Siratnivaló, siralmas nemzedék,
nyomorékká gyámolított.

Várj csak türelmesen,
s játssz az idő építőkockáival,
ráérsz,
míg egyszer hozzádhajítják,
mi senkinek sem kell már.

A Z U T C A R É M E

bár csóróságom öröklött
örzöm magam mint az ökröt
vannak lakatlan fogalmak
ott lelhetek tűzoltalmat

Gál Tibor és látszerésznél
pofon üldözött a részvét
szemüvegem négy országon
békeversenyt karikázott

a férfiszobrásztól kilépve
én voltam az utca réme
a tükrös kirakatba képem
nem kerülhet semmiképpen

napirendem változatlan
fürdök finom szappanhabban
mellkasomban dekoratív
izgalommal lüktet a szív

a mindennapi irgalom
árnyéka jár a szobafalon
kiöntöm a piszkosvizet
és hiszek hiszek hiszek hiszek

RÉGI FÉNYKÉPRE

megint a katonavonatok
a sehova tartó szerelvények
a vagonrésbe szorult integetések
a nők a nők a hiába hiába szépek
a láblógató csoportképek
a mellékvágányon veszteglések
az ablakrácsra ültetett szemekből
a ráncszabaduló ítélet

EMBERRÉ VÁLNI

Jobb most lemondani rólad,
míg nélküled is kibírhatom,
míg nem ivódsz sóvárgó sejtjeimbe,
ösztöneimre nem ütsz arany pecsétet.
Új hazugságot tervezek ki,
amiért eljön mindennapom;
felkelek reggel, ha felkel,
az este elbotlik bennem.

Nincs érvem. Kivédhető mind.
Szavam sincs, mi hívjon, visszatartson.
Úgy siratlak, hogy nem siratlak,
ki feltépted becsukódott arcom.
Pörbe hívó botrány a léted,
levegőbe a lélegzésed,
véredet úzó szívdobbanásod,
nyugvó fejed alatt a vánkös.

Menj! Tudom, hogy nem is vagy.
Nem lehetsz, meg sem születnél.
Nincs apád, anyád, vágyuk:
két felhő ölelkezése.
Tagadlak, a képből kikaparlak,
mosolyod sem tűzöm üres keretbe.
Elszívтам utolsó cigarettád,
hamuja régen fölsöpörve.

Az októberi éjszaka mélyén
tűnődöm: az idő mire tartogat még?
Törvény telik be, messze ívű;
egyaránt tettetés erőm és gyengeségem.
Mégis, zokogni kezd titkom legbelül,
izzó szem előtt fénybe fordul:
emberré akartam válni általad,
a szó egyetlen-igaz értelmében.

A FIATAL BUDAPESTI ÉPÍTŐMUNKÁSOKNAK

Fiúk!

Közétek csöppentem a vad emeletekre,
melyek fuldokolnak
az alagsorban erjedő
kenyérhegy bűz-ostromában.

Hodály épületek
a szeméttel dekorált,
szotyolahéjjal teleköpködött
sivár udvarba lehorgonyozva;
füstölő kéményeik,
mint az induló hajóké...

Várna u. 23/a

A kóter – ahogy ti pörgetitek a szót.
Ennek az intézménynek *46-os Építőipari Vállalat*
Szakt munkásképző Otthona a hivatalos neve,
a bejáratí ajtó mellett fekete üvegen
arany betűkkel olvasható.

És én – a nevelőtanár!

Körölnéztem, mit is tehetnék itt,
hol a diri sztálinbajuszos
kiszuperált katona,
aki időnként úgy rezgettette a gigáját,
hogy nyüzszített mind a négy emelet...

Mégis, apátok volt apátok helyett!

Volt orra az eldugott szeméhez,
nekem – nem!

S csupán szeretetből rúgta föl a tele küblit,

aggódott értetek,
nehogy megkoszosodjatok.
Ahol a földszinten katonai tablók zöldelltek;
kibelezett géppuska, magyarázószöveggel,
géppisztolyok, gránátok, aknák,
a tereptan rejtelvei,
a főhős, egy pirosposzsgás legény,
mosolyában az erőszak gyönyörével.
Ahol az ablakok naponta kifreccsentek;
bérlete volt hozzánk az üvegesnek,
s az épület tövében
csillogó szilánk ágyásokra hullott
a májkrémes doboz, a pöccenő tejfölös pohár,
ahol a földszinten berángatott kiskurvák
adták a szerelmi leckét
a kamasz ártatlanságnak;
s az ebédlőben örökös sorbanállás,
csúszkálás a kilöttyent levestől
zsíros cementpadlón,
– állj meg rezzenéstelen, a pimasz arcok
áradatában, neveld őket, míg nem késő
mutasd meg nekik, míg nem késő –
lökdösődések, viták,
hogy kicsi az adag, mócsingos a hús,
és: – Ezt nekem adja? –
a fölényes tekintetű kiszolgálók
az ételpult mögött
alumínium fazekaik birodalmában
egymással ingerkednek,
s a mosogató moslék-pocsolyáiban
kedves törékeny lányok,
bakanccsal a lábukon,

a mocskos köpeny alól kivillan
combjaik kontinense;
műanyag bilikkel
berezülő tálcákkal együtt kapdossák el
a trágár szerelmi vallomásokat.
A nevelési óra témája: a helyes étkezés!
Ahol a behajigált csikkektől
gyulladtak ki a szekrények,
ahol egy felrepedt szájú részeget
betakartam a véres ágyneművel . . .
itt éltetek velem,
s veletek itt éltem én.
Mégis ti vagytok az építők,
ácsok, kőművesek, parkettások,
csudás szállodákat emeltek.
Merész térbe szökkentitek a betonkristályokat,
fénybe rikkantó lakónegyedek –

Gyerekek!

Melótok nélkül sehol sem lenne
ez a porba-fingó város!
Verítéketek nélkül nem köt meg a malter!
Állványozzatok körül ezt a málló vakolatú világot,
hisz csodák szunnyadnak izmotokban,
építsetek föl házakat
szombatra néző ablakokkal!

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

the morning, and the night

TARTALOM

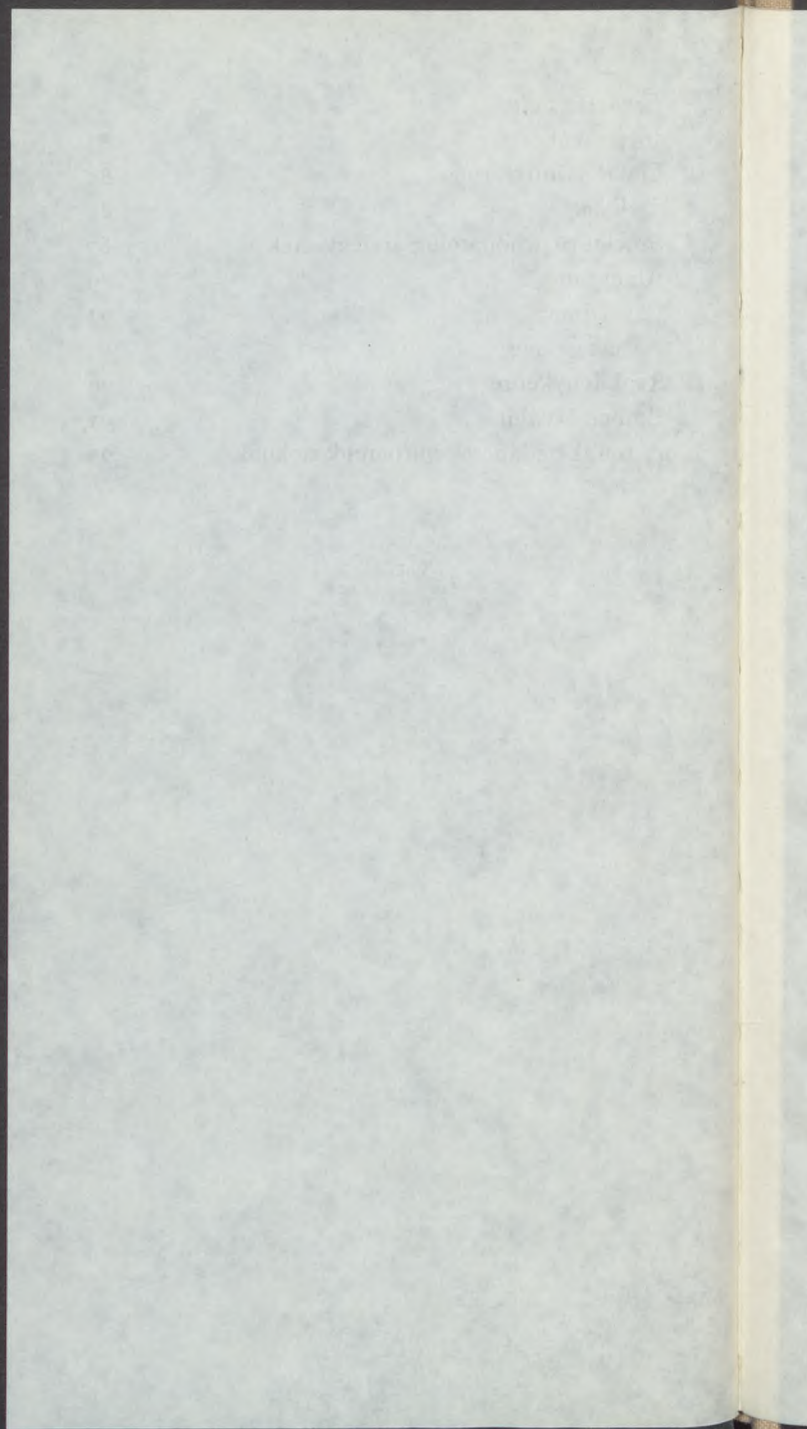
<i>Kitépett naptárlap</i>	
Kitépett naptárlap	7
Lopakodó éj	9
Az ősz árnyékai	10
Kutyák, macskák és szeplős lányok	11
Éjféli pályaudvar	12
Baromfiudvar	14
Vázlatok	15
Te meg én	17
Kis dal	19
Nagypapa-képem	20
Baleseti jegyzőkönyv egy gondnoknő haláláról	21
 <i>Dünnnyögő</i>	
Önérzet	27
Dünnnyögő	28
Idill	29
Kisvárosom	30
Nagy feladat	31
Pánik	32
Hátsó traktus	33
Logikai kutatások	34
Csapda	35
Megbolondulásig	36
Antropomorfizmus	37
Domino	39

<i>Fekete sügér</i>	
Hivatal	43
A nagy hadművelet előkészületei	44
Ebédroham	46
Fekete sügér	47
Megtérés	49
Kettős tragédia	50
Lények	51
Otthonról zavaros körülmények közt távozott	
fiatal férj levele a városból	52
<i>Zenon emlékére</i>	
Dicső napok	59
Aludj	60
A szabadság tautológiái	61
Szökésben	62
Vád-dal	64
Ifjúságom emlékműve	66
Szív-hang	68
Zenon emlékére	70
<i>Örök asszonyiság</i>	
A kert	73
Emlékmű	75
Van-e jogunk	76
Mint a koldus . . .	78
Örök asszonyiság	79
Feleségemnek	80

<i>Emberré válni</i>	
Jóéjszakát	83
Fiatal költők, 1969	85
Szélben	86
Szociál-pszichopatológiai jegyzetek	87
Álom-tan	89
Lassú ima	93
Az utca réme	95
Régi fényképre	96
Emberré válni	97
A fiatal budapesti építőmunkásoknak	99

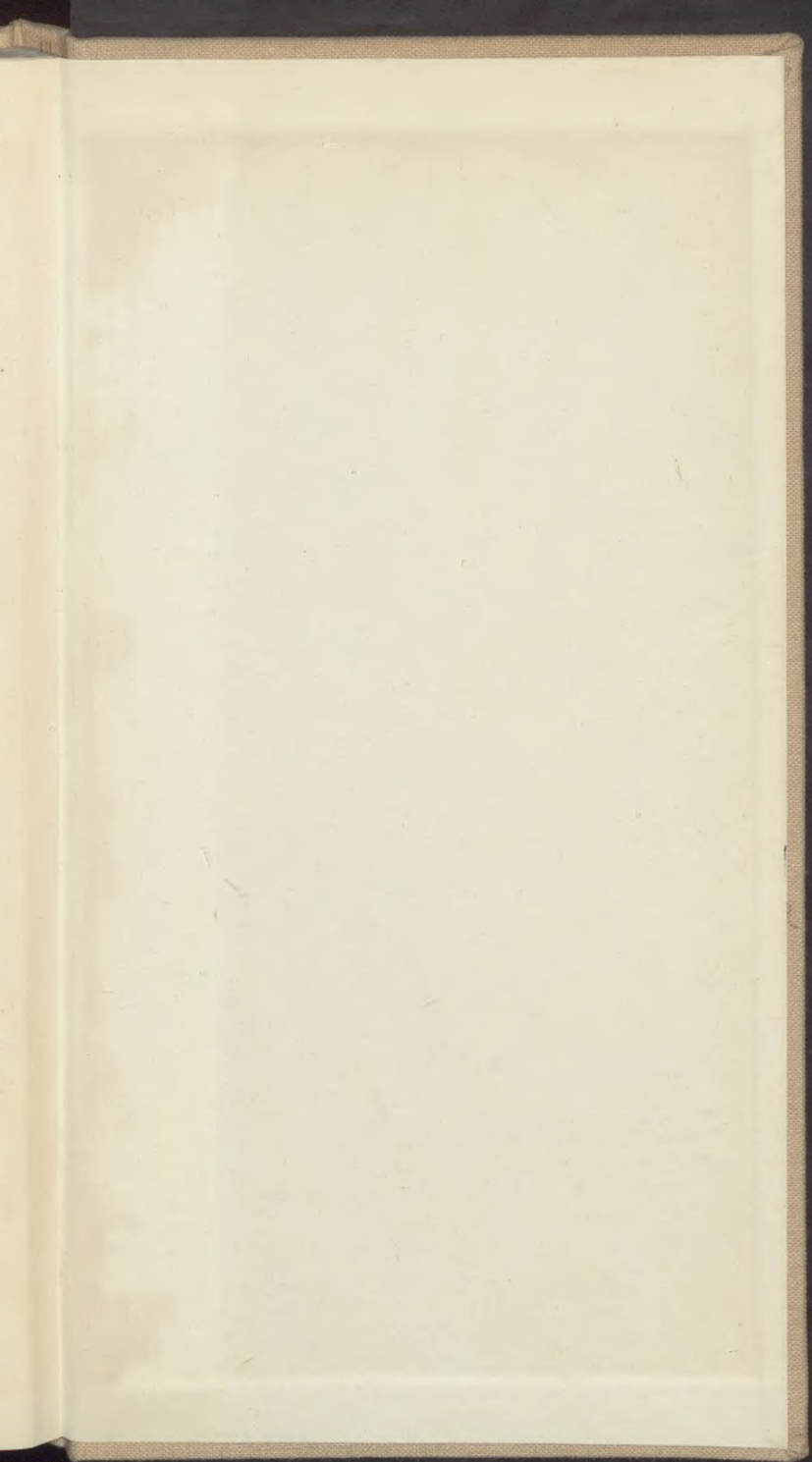
Felelős kiadó a Magvető Könyvkiadó igazgatója
Felelős szerkesztő Vilmon Gyula · Műszaki vezető
Beck Péter · Tipográfus Tóth Éva · Védőborító-
tervező Károlyi András · Kiadványszám 2288
Megjelent 4,5 (A5) ív terjedelemben, 1974-ben
Garamond betűtípusból · MA 2558
Győr-Sopron megyei Nyomdavállalat 74.K-330
Felelős nyomdavezető Mentler Endre igazgató

1845. June 1. (Friday) - 1st day of the
trip. Left New York at 10:00 AM for
New Jersey. Arrived at 1:00 PM.
Left New Jersey at 2:00 PM for
New York. Arrived at 5:00 PM.
Left New York at 6:00 PM for
New Jersey. Arrived at 9:00 PM.
Left New Jersey at 10:00 PM for
New York. Arrived at 1:00 AM.
Left New York at 2:00 AM for
New Jersey. Arrived at 5:00 AM.

15 —

Péntek Imre · Éjréli pályaudvar